

Záznam ze zasedání Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

ze dne 16. května 2008

Místo a čas zasedání: Úřad vlády, nábr. Edvarda Beneše 4, Praha 1, zasedací místnost vlády
(od 10,00 - 13,30 hod.)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

MUDr. Džamila Stehlíková (ministryně vlády ČR pro oblast lidských práv a národnostních menšin, předsedkyně Rady), *Mgr. Klára Laurenčíková* (MPSV) za místopředsedu Rady *MUDr. Mariána Hoška* (NM MPSV), *Ing. Marie Bílková* (VŘ MPSV), *PhDr. Marie Čermáková* (ředitelka Sociologického ústavu AV ČR), *Mgr. Eva Ferrrarová* (MV) za *Mgr. Lenku Ptáčkovou Melicharovou* (NM MV), *Ing. Zdeňka Fidlerová* (pověřená výkonem práv a povinností náměstka ministra MF), *Mgr. Alexandra Jachanová Doleželová* (Česká ženská lobby), *JUDr. Ludmila Janíková* (ŘO MZd) za *Mgr. Ivo Hartmanna, MBA* (VŘ MZd), *Mgr. Monika Ladmanová* (Otevřená společnost, o.p.s.), *Ing. Jan Litomiský* (zmocněnec vlády pro lidská práva), *Doc. PhDr. Dušan Lužný, Dr.* (NM MŠMT) za *RNDr. Jindřicha Kitzbergera* (NM MŠMT), *Mgr. Miroslav Prokop* (ŘO MZe) za *Ing. Karla Turečka* (NM MZe), *Mgr. Václav Šneberger* (LOM, o.s.) za *PhDr. Martina Járu* (LOM, o.s.), *Bc. Michal Uhl* (poradce ministryně pro oblast rovných příležitostí žen a mužů), *Ing. Lucie Veselá* (tajemnice NM a gen. tajemníka MZV) za *Ing. Martina Čermáka, Ph.D.* (NM a gen. tajemník MZV), *Ing. Jan Wiesner* (předseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR – přítomen do 11.30 hodin)

Přítomní zástupci a zástupkyně členek a členů bez hlasovacího práva:

JUDr. Pavel Hajný (MS) za *JUDr. Vladimíra Krále* (NM MS), *Ing. Jan Srb* (VŘ ČSÚ) za *Ing. Jana Fischera CSc.* (předseda ČSÚ)

Omluvené členky a členové:

Mgr. Rut Kolínská (Síť mateřských center, o.s.), *Danuše Machátová* (ČMKOS), *Mgr. Branislava Marvánová Vargová* (Rosa, o.s.)

Hosté:

JUDr. Marie Boháčová (Unie katolických žen), *PhDr. Irena Coufalová* (Soroptimist International), *PhDr. Hana Frýdová* (MŠMT), *PhDr. Zdeňka Hajná* (Český svaz žen), *Ing. Věra Hnáťová* (Česká manažerská asociace), *Milan Hubáček* (Obslužná společnost a.s.), *PhDr. Romana Huřková* (Úřad vlády ČR), *JUDr. Jaromír Jirsa* (prezident Soudcovské unie ČR), *Ing. Helena Knoblochová* (Asociace podnikatele a manažerek), *Mgr. Alena Králíková* (Slovak Czech Women's Fund), *JUDr. Jaroslav Kostohryz* (Obslužná společnost, a.s.), *Ing. Hana Příleská* (Zlínský kraj), *Mgr. Michaela Marksová Tominová* (Asociace pro rovné příležitosti), *Bc. Lea Medková* (KÚ Ústeckého kraje), *JUDr. Lenka Pavlová, Ph.D.* (ředitelka Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí), *Mgr. Jan Potměšil* (Svaz měst a obcí), *Jan Schneider* (pověřený vedením Zdravotnického zařízení městské části Praha 4), *Mgr. Linda Sokačová* (Gender Studies, o.p.s.)

Sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

JUDr. Dagmar Zelenková, Ing. Vladimír Mašek, Mgr. Kateřina Pacltová

Z celkového počtu 24 členů a členek bylo přítomno 16 osob s hlasovacím právem, tj. Rada byla schopná se usnášet.

Program jednání Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů (dále jen „Rady“):

1. Zahájení, schválení programu jednání, odsouhlasení záznamu z jednání Rady ze dne 29. ledna 2008
2. Projednání výroční zprávy Rady za rok 2007
3. Projednání a schválení statutů výborů Rady (Výbor pro prevenci domácího násilí, Výbor pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě)
4. Projednání podnětu Výboru pro prevenci domácího násilí
5. Projednání podnětů Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě
6. Informace MPSV k zaměstnávání osob po rodičovské (mateřské) dovolené
7. Žádosti nestátních neziskových organizací o členství v Radě - diskuse
8. Informace o Souhrnné zprávě o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže
9. Práva dítěte a otcovská práva
10. Genderové dopady reformy veřejných financí – analýza stabilizačního balíčku veřejných financí zpracovaná koalici proEquality
11. Různé

K bodu 1: zahájení, schválení programu jednání, odsouhlasení záznamu z jednání Rady ze dne 29. ledna 2008

Jednání zahájila MUDr. Stehlíková. Úvodem přivítala přítomné a následně požádala o připomínky k navrženému programu jednání. Program jednání byl v navrženém znění jednomyslně schválen.

Dále MUDr. Stehlíková požádala o odsouhlasení záznamu z jednání Rady 29. ledna 2008. Rada vyslovila se záznamem souhlas.

K bodu 2: Projednání výroční zprávy Rady za rok 2007

Výroční zpráva Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů za rok 2007 byla jednomyslně schválena.

K bodu 3: Projednání a schválení statutů výborů Rady (Výbor pro prevenci domácího násilí, Výbor pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě)

Statut Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě byl jednomyslně schválen.

Statut Výboru pro prevenci domácího násilí byl jednomyslně schválen.

K bodu 4: Projednání podnětu Výboru pro prevenci domácího násilí

Podnět Výboru pro prevenci domácího násilí přednesl Mgr. Potměšil, místopředseda výboru. Mgr. Potměšil uvedl, že podnět výboru se týká tzv. nebezpečného pronásledování neboli stalkingu. Nebezpečné pronásledování se skládá z řetězce obtěžujících útoků, které nelze v současné době v jejich souhrnu právně postihnout. Výbor proto ve svém podnětu doporučuje Radě, aby doporučila vládě uložit ministru spravedlnosti vypracovat návrh na zavedení skutkové podstaty nového trestného činu nebezpečného pronásledování a předložit jej vládě České republiky ke schválení nejpozději do 30. září 2008. Vlastní formulaci skutkové podstaty výbor ponechává na ministerstvu spravedlnosti.

MUDr. Stehlíková doplnila, že podnět Výboru je výsledkem jeho půlroční práce a přislíbila osobní jednání ohledně podnětu s ministrem spravedlnosti. Dále navrhla, aby lhůta pro předložení skutkové podstaty trestného činu pronásledování vládě byla z legislativně technických důvodů prodloužena do 31. 12. 2008.

Podnět Výboru byl jednomyslně schválen jako doporučení Rady vládě ve znění pozměňovacího návrhu MUDr. Stehlíkové.

K bodu 5: Projednání podnětů Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě

Podněty Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů v rodinném a pracovním životě představila Mgr. Jachanová Doleželová, členka výboru. Mgr. Jachanová Doleželová uvedla, že oba podněty vycházejí z jedné z priorit výboru, kterou je usnadnění návratu žen po rodičovské dovolené na trh práce. Jedním z předpokladů tohoto návratu je dostatečná nabídka zařízení a služeb péče o děti. Výbor proto ve svém podnětu doporučuje Radě, aby doporučila vládě vyřešit legislativní ukotvení (včetně daňových podmínek) široké škály typů zařízení péče o děti pro vytvoření podmínek sladění pracovního a rodinného života (například pro provoz firemních školek, mateřských center, vzájemné rodičovské výpomoci, obecních jeslí a podobně).

Druhý podnět v návaznosti na podnět první řeší gesci ministerstev ve vztahu ke kolektivním zařízením péče o děti předškolního věku. Zatímco jesle jsou v působnosti ministerstva zdravotnictví (ačkoliv je smějí navštěvovat jen zdravé děti), mateřské školy spadají pod ministerstvo školství. Výbor proto doporučuje Radě, aby doporučila vládě zařadit agendu péče o děti předškolního věku do gesce jednoho ministerstva.

Následně byly dotčené resorty předsedkyní vyzvány, aby se k předloženým podnětům vyjádřily. Ing. Bílková uvedla, že první podnět velmi vítá, neboť pomůže MPSV řešit situaci na trhu práce. K druhému podnětu Doc. PhDr. Lužný uvedl, že nemá nic proti jeho formulaci a že MŠMT bude první na řadě pro výkon sjednocené agendy péče o děti předškolního věku.

V diskusi k podnětu dále Mgr. Šneberger požádal, aby předkládací zpráva k druhému podnětu byla doplněna o argumentaci, kterou ústně přednesla Mgr. Jachanová Doleželová. Mgr. Jachanová Doleželová proto navrhla Radě schválit oba podněty s tím, že argumenty k druhému podnětu, které na zasedání zazněly, budou do předkládací zprávy doplněny dodatečně. Před hlasováním o tomto bodu programu Mgr. Laurenčíková uvedla, že MUDr. Hošek se v této věci zdržuje hlasování a přimlouvá se, aby se Rada tomuto tématu věnovala i na svém dalším zasedání.

V následném hlasování byly oba podněty Radou schváleny většinou hlasů přítomných osob s hlasovacím právem (12 pro, nikdo nebyl proti, 3 se zdržely).

K bodu 6: Informace MPSV k zaměstnávání osob po rodičovské (mateřské) dovolené

V rámci šestého bodu programu vystoupila s prezentací věnovanou zaměstnávání osob po rodičovské, resp. mateřské dovolené Ing. Bílková, vrchní ředitelka sekce pro oblast Správy služeb zaměstnanosti MPSV. Ing. Bílková hovořila mj. o úkolech úřadů práce, cílech státní politiky zaměstnanosti a opatřeních aktivní politiky zaměstnanosti, z nichž se podrobněji věnovala těm, kterými lze rodičům usnadnit návrat na trh práce. Ing. Bílková se dále zmínila o faktorech, které návrat na trh práce ovlivňují, a o úloze Evropského sociálního fondu v tomto ohledu.

Prezentace Ing. Bílkové bude k dispozici na webových stránkách Rady.

K bodu 7: Žádosti nestátních neziskových organizací o členství v Radě - diskuse

Na základě žádosti o členství v Radě svou působnost a aktivity představily následující nestátní neziskové organizace činné v oblasti rovných příležitostí žen a mužů: Unie katolických žen, Český svaz žen, Slovak - Czech Women's Fund, Gender Studies, o. p. s., Soroptimist International a Asociace pro rovné příležitosti.

Po posledním vystoupení MUDr. Stehlíková navrhla, aby Rada rozhodnutí o obsazení 4 volných členských míst pro nestátní neziskové organizace ponechala na vedení Rady s tím, že nevybrané neziskové organizace budou zvány na zasedání Rady jako její hosté. K tomuto návrhu nebyly vzneseny žádné připomínky.

Poté Rada jednomyslně odhlasovala změnu pořadí v projednávání bodů a dále se zabývala bodem 9 s tím, že bodem 8 se bude zabývat poté.

K bodu 9: Práva dítěte a otcovská práva

MUDr. Stehlíková na úvod připomněla, že zabývat se tématem práv dítěte a otcovských práv navrhl na minulém zasedání PhDr. Jára. K tomuto tématu byli na základě návrhů členů Rady jako odborníci přizváni JUDr. Jirsa, prezident Soudcovské unie ČR, a JUDr. Pavlová, ředitelka Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí.

JUDr. Jirsa hovořil o rodičovských právech, mj. o střídavé výchově obou rodičů, jejíž interval by se podle jeho názoru měl prodloužit na období minimálně jednoho měsíce, aby se jednalo o skutečnou výchovu, nikoliv pouze o péči o dítě. JUDr. Jirsa by dále podle svých slov přivítal větší podporu pěstounské péče a zdůraznil též, že je třeba zřídit síť vhodných zařízení, kam by bylo možné umístit dítě v rámci tzv. řízeného styku s rodičem.

JUDr. Pavlová vyjádřila názor, že model střídavé výchovy uplatňovaný v ČR odnímá dítěti stabilitu. Dále uvedla, že právo dítěte je nad právem rodiče podle všech mezinárodních úmluv a nemělo by tudíž být nuceno k něčemu, co odmítá. Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí se snaží v těchto případech podporovat mediaci.

V reakci na vystoupení JUDr. Pavlové Mgr. Šneberger uvedl, že LOM, o. s. není na straně otců ani matek, chce pouze do hloubky zkoumat možnosti, které v takových případech jsou. Navrhl proto iniciovat odbornou konferenci, na které by vznikl konsensus v této věci. Tuto myšlenku podpořila i JUDr. Pavlová.

K bodu 8: Informace o Souhrnné zprávě o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže

K tomuto bodu předsedající Ing. Bílková uvedla, že Souhrnnou zprávu o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže za rok 2007 vláda projednala a schválila usnesením vlády č. 540 ze dne 14. května 2008.

Vzhledem k tomu, že jednání Rady výrazně překročilo plánovanou dobu a Rada přestala být usnášeníschopná, byly poslední dva body programu vypuštěny a zasedání Rady bylo ve 13.30 hodin ukončeno.

V Praze dne 22. května 2008.

Zapsala: Mgr. Kateřina Pacltová

Schválila: MUDr. Džamila Stehlíková

Zasláno všem členům a členkám Rady a hostům.